

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р арх. Людмила Александрова, София 1373, ул. Суходолска 175

На дисертацията: „Композиционни клетки, като методически елемент при проектиране на многофункционални жилищни сгради”

Докторант: арх. Ярослав Тодоров Рангелов

Становището се прави на основание протокол № 01/10.05.2017 г. от първото заседание на Научното жури, определено с заповед на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов”.

Дисертационният труд е в обем 158 стр., включително 159 фигури (139 авторски) и 3 приложения. Списъкът на използваната литература съдържа 131 заглавия- 107 на кирилица и 22 на латиница.

Трудът е структуриран в три глави и е предхождан от формиране на проблема, описание на актуалността, посочване на целта и задачите. Дадени са също използваните методи и работната хипотеза на изследването.

Целта е дефинирана като „постигане на научен и приложен резултат от проучването на композиционните клетки, като методически елемент при проектиране на многофамилни жилищни сгради”.

Поставената цел е в резултат на дългогодишната проектна и научна дейност на докторанта в КИПП „Софпроект”.

В *приложенията* на труда е налице становището на управление „Строителство” при СНС относно „Нови решения на едропанелни жилищни сгради-допълнение на номенклатура БС- 69- Сф” . В това становище е дадена висока оценка на предложената от арх. Рангелов нова архитектурна клетка 5,10 x 5,10 метра, а именно:

„ Използуването на новата архитектурна клетка с размер 5,10 x 5,10 метра дава възможност за различни планировъчни комбинации в зависимост от броя на обитателите, а също така в зависимост от градоустройствените нужди на всяка населено място, тъй като позволяват различна конфигурация в плана”. (ред 13 на Становището на СНС.)

И по-нататък: „Трябва да се отбележи универсалността на новата архитектурна клетка 5,10 x 5,10 метра- възможността ѝ да бъде както средна, така и крайна. По този начин напълно отпада „слепият калкана”.

Богатият практически опит е дал възможност на доктораната да формулира правилно четирите задачи на изследването:

- Изясняване същността на композиционната структура на многофамилните жилищни сгради- композиционни елементи, клетки и единици;
- Анализиране съдържанието, формата, размерите и местоположението на композиционните клетки в проектните решения на многофамилните жилищни сгради;
- Съпоставяне възможностите на композиционните клетки с малки и големи композиционни междусосия за функционално съчетаване на композиционни елементи и образуване на композиционни единици;
- Определяне ролята на композиционните клетки за реализиране на градоустройствени планове и схеми, и оформяне на архитектурния образ и обемно- пространствените решения на многофамилните жилищни сгради.

Решението на задачите е дадено в три глави: Глава 1 „Анализ на състоянието на проблема”; Глава 2 „Теоретична постановка на проблема”; и Глава 3 „Основни постановки на изследването”. В изследването докторантът борави с три понятия: композиционни елементи, композиционни клетки и композиционни единици. Например, композиционна клетка с размери 5,10 x 5,10 метра включва дневна с трапезария, кухненски бокс, спалня (фиг.4 , стр.14 на автореферата). Авторът отбелязва и частни случаи, при които една композиционна клетка е идентична с един композиционен елемент, (например спалня- фиг. 5 или дневна – фиг.6, стр.15 на автореферата). Те се ограничават от съвпадащи или кратни композиционни и конструктивни междусосия. Композиционните единици от своя страна формират жилища, полусекции, секции и сгради т.е. те са съчетания от композиционни клетки.

По такъв начин композиционните единици активно участват в дадено градоустройствено решение на жилищните райони. (Глава 2.)

Поддръждането на композиционните клетки, като обемни елементи е по височина, дължина и дълбочина на многофамилните жилищни сгради. (Глава 3.) В 3.3. е разкрито съдържанието на композиционните клетки. Дадена е характеристиката на тези композиционни клетки в таванския етаж (3.3.2.) и в първия наземен етаж.(3.3.3.) Размерите на композиционните клетки (3.4.) са от съществено значение за комфорта на обитаване. Тези размери варират при композиционни междусосия в надлъжна посока- (малки от 1,80 до 3,90 метра) и (големи от 4,20 до 7,20 метра).

„При размери по-големи от 5,40 метра се увеличава комфорта на обитаване на композиционните клетки, с вероятност за преоразмеряване по площ на някои композиционни елементи.” (ред 16, стр. 27 на автореферата.)

Особено внимание в труда е отделено на градоустройствените възможности на композиционните клетки. (3.6.) „Начините по които композиционните клетки са свързани с композиционни единици определят вида на многофамилните жилищни сгради и възможностите за изпълнение на градоустройствени решения с различни планировъчни схеми и обемно-

пространствени композиции.” (ред 4, стр.29 на автореферата.) Изследвана е и ролята на композиционните клетки при формиране на архитектурния образ на многофамилните жилищни сгради, което е направено в 3.7. на Глава 3. Авторът е стигнал да заключението, че съдържанието, формите и начините на свързване на композиционните клетки влияят на фасадното оформление на композиционните единици, а оттам и на архитектурния образ на многофамилните жилищни сгради.

Приноси

Научните и научно- приложните приноси съответстват на поставените задачи. За архитектурната практика особено ценни са:

- Използване на композиционните клетки като методически елемент при проектиране на многофамилни жилищни сгради, както и
- Създаване на композиционни единици за разработване и изпълнение на градоустройствени планове и схеми на урбанизирани територии.

Докторантът е разработил и учебно помагало за обучение на студенти по специалност „Архитектура”, което позволява основните положения на дисертационния труд да се внедрят в учебния процес и по специално при проектиране на многофамилните жилищни сгради.

Констатации:

- Използваната литература е в обхвата на темата на труда, но не всички литературни източници са обозначени в текста.
- Международната система СИ не е използвана за метричните означения (например на стр. 82, 86, 90 на труда.)
- Глава 2 е без обособени изводи, въпреки, че техните елементи се съдържат в нейния край.

Заключение.

Трудът е ретроспекция на творческата проектна и научна дейност на докторанта. Научните и научно- приложни приноси са от съществено значение за създаване на композиционните клетки при проектирането на многофамилните жилищни сгради, а композиционните единици може да намерят приложение в градоустройствените решения на урбанизираните територии. Професионалните знания и умения на докторанта в областта на дисертационния труд са достатъчно задълбочени и са свързани с неговата архитектурна практика.

Предлагам положителна оценка на труда на докторанта арх. Ярослав Тодоров Рангелов и неговото публикуване, като отделна монография.

Май 2017 г.

Доцент д-р арх. Людмила Александрова